เอกสารเผยแพร่ผลงานวิชาการ ทางเว็บไซต์

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอชพีวี (HPV) ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ศรีกัลยา วุฒินันท์ชัย
โรงพยาบาลพิจิตร

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอชพีวี (HPV) ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

Factors related to the decision to vaccinate against human papillomavirus (HPV) infection among high school students In the Mueang District Phichit Province

ศรีกัลยา วุฒินันท์ชัย
โรงพยาบาลพิจิตร
Srikanlaya Wuttinunchai
Phichit Hospital

บทคัดย่อ

วิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา แบบศึกษาภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับความรู้ ทัศนคติ แบบแผนความเชื่อเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก ความต้องการฉีดวัคซีน HPV และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร กลุ่มตัวอย่าง 420 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Binary Logistic Regression Analysis

ผลการวิจัย พบว่า (1) นักเรียนหญิง มีความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก อยู่ในระดับปานกลาง ทัศนคติและแบบแผนความเชื่อเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก อยู่ในระดับมาก (2) นักเรียนหญิง เคยได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV สูงถึง ร้อยละ 95.00 มีความสนใจที่จะฉีดวัคซีน HPV มากถึงร้อยละ 81.67 (3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV ได้แก่ ระดับความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก และการได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV โดยระดับความรู้มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p=0.010) นักเรียนหญิงที่มีความรู้ในระดับปานกลาง มีโอกาสที่จะตัดสินใจที่ฉีดวัคซีนมากกว่านักเรียนหญิง ที่มีความรู้ในระดับต่ำ 1.28 เท่า (95%CI; 0.45-3.64) แต่กลับพบว่า นักเรียนหญิงที่มีความรู้ในระดับดีและดีมาก มีโอกาสที่ฉีดวัคซีน ลดลง ร้อยละ 36.00 และ 44.00 ตามลำดับ ส่วนการได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจที่จะฉีดวัคซีน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p=0.000) แต่พบว่า นักเรียนหญิงที่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV มีโอกาสที่จะตัดสินใจฉีดวัคซีนลดลง ร้อยละ 83.00

ข้อเสนอแนะ การให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูก ประโยชน์ วิธีการฉีด ข้อจำกัดของวัคซีน HPV กับเด็ก วัยรุ่น และผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจ

คำสำคัญ : วัคซีนเอชพีวี (HPV), นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

Abstract

This research is a descriptive research. Cross-sectional study The objective is to assess the level of knowledge, attitudes, and belief patterns regarding cervical cancer. The need for HPV vaccination and factors related to the decision to vaccinate against HPV infection among high school students. In the Mueang District Phichit Province A sample group of 420 people collected data from questionnaires. Data were analyzed using descriptive statistics, mean, standard deviation, and Binary Logistic Regression Analysis.

The results of the research found that (1) female students had knowledge about cervical cancer. is at a moderate level Attitudes and belief patterns about cervical cancer is at a high level (2) Female students have received information or know about the vaccine to prevent HPV infection, as high as 95.00 percent. They are interested in getting the HPV vaccine, up to 81.67 percent. (3) Factors related to The decision to vaccinate against HPV infection includes the level of knowledge about cervical cancer. and receiving information or knowing about the HPV vaccine. The level of knowledge was significantly related to the decision to get the HPV vaccine (p=0.010). Female students with knowledge at a moderate level Female students are more likely to decide on vaccination. who had a low level of knowledge 1.28 times (95%CI; 0.45-3.64), but it was found that female students with good and very good knowledge had a decreased chance of getting vaccinated by 36.00 percent and 44.00 percent, respectively. Receiving information or knowing about the HPV vaccine is related to the decision to get vaccinated. Statistically significant (p=0.000), but it was found that female students who did not receive information or know about the vaccine to prevent HPV infection had a decreased chance of deciding to get vaccinated by 83.00 percent.

Suggestions: Providing correct knowledge about cervical cancer, benefits, injection methods, and limitations of the HPV vaccine to children, teenagers, and parents because parents are important people who affect decision-making.

Keywords : Human papillomavirus (HPV) vaccine, High school students

บทนำ

มะเร็งปากมดลูก (Cervical Cancer) เป็นมะเร็งที่พบมากอันดับ 4 ของสตรีทั่วโลกและยังเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนาและมีทรัพยากรน้อย มะเร็งปากมดลูกเกิดจากการติดเชื้อ Human papillomaviruses (HPV) ซึ่งเป็นไวรัสที่พบได้บ่อยโดยการติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในปี 2561 ทั่วโลกพบผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกรายใหม่ จำนวน 569,847 ราย และพบผู้ป่วยที่เสียชีวิตจากมะเร็งปากมดลูก จำนวน 311,365 ราย อัตราอุบัติการณ์ของมะเร็งปากมดลูก (Age Standardized Rate, ASR) พบ 6.9 ต่อประชากรแสนคนต่อปี องค์กรวิจัยโรคมะเร็งนานาชาติ (International Agency for Research on Cancer: IARC) ได้คาดการณ์ว่าในแต่ละปีจะมีผู้ป่วยที่เสียชีวิตจากมะเร็งทุกชนิดปีละ 7.6 ล้านคน และมีผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ทุกชนิดประมาณ 13 ล้านคน ในปี พ.ศ.2573 จะมีผู้เสียชีวิตเพิ่มเป็น 13 ล้านคน โดยจะมีผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่เพิ่มขึ้นเป็น 21.3 ล้านคน และยังพบว่ามะเร็งปากมดลูกจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น [1]

โรคมะเร็งปากมดลูก เป็นมะเร็งที่พบบ่อยเป็นอันดับสองในหญิงไทย รองจากมะเร็งเต้านม และเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับหนึ่งในมะเร็งนรีเวชทั้งหมด โดยผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป[2] ซึ่งจำนวนของผู้ป่วยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยมีการคาดคะเนว่าจำนวนผู้ป่วยใหม่จากโรคมะเร็งปากมดลูกในประเทศไทย จะเพิ่มจำนวนจาก 9,160 คน ในปี ค.ศ.2020 เป็น 9,790 คน 10,300 คน 10,700 คน และ 11,000 คน ในปี ค.ศ.2025, 2030, 2035 และปี ค.ศ.2040 ตามลำดับ[3] ซึ่งความสูญเสียไม่จำกัดเพียงแต่ส่งผลในระดับครอบครัวเท่านั้น ยังส่งผลต่อภาระด้านการรักษาพยาบาลของรัฐและการสูญเสียประโยชน์ด้านอื่นในฐานะบุคลากรของชาติ

โรคมะเร็งปากมดลูกสามารถป้องกันได้หลายวิธี โดยองค์การอนามัยโลก[4] ได้ให้แนวทางในการป้องกัน แบ่งการป้องกันออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ การป้องกันปฐมภูมิ (Primary prevention) เช่น การให้สุขศึกษาเพื่อให้กลุ่มเสี่ยงหลีกเลี่ยงปัจจัยที่ส่งเสริม หรือทำให้เกิดมะเร็งปากมดลูก รวมทั้งสนับสนุนเรื่องการให้วัคซีน HPV การป้องกันทุติยภูมิ (Secondary prevention) เช่น การตรวจคัดกรอง และการป้องกันตติยภูมิ (Tertiary prevention) เช่น การรักษาและดูแลแบบประคับประคอง สอดคล้องกับกระทรวงสาธารณสุขที่ได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหานี้ โดยได้กำหนดนโยบายการควบคุมมะเร็งปากมดลูกไว้ในแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ โดยเน้นการป้องกันปฐมภูมิ ด้วยการให้วัคซีน HPV ในเด็กผู้หญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รวมถึงการเน้นการป้องกันทุติยภูมิด้วยการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในสตรีที่มีอายุ 30-60 ปี ให้เข้ารับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก อย่างน้อย 1 ครั้ง ทุก 5 ปี[5]

ในประเทศฟินแลนด์ มีนโยบายและดำเนินการรณรงค์โปรแกรมป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกที่ดี ทำให้อัตราการเกิดโรคมะเร็งปากมดลูกลดลงจาก พ.ศ.2516 อย่างมาก ต่ำกว่า 1/100,000[6] ส่วนในประเทศออสเตรเลีย ได้มีการดำเนินโครงการฉีดวัคซีน HPV ครอบคลุมมากกว่า 70% ของเด็กหญิงและเด็กชายอายุ 12–13 ปี ทั่วประเทศ ทำให้อุบัติการณ์ของมะเร็งปากมดลูกในเด็กหญิงอายุต่ำกว่า 18 ปี ลดลงถึงร้อยละ 38[7] แต่ในทางตรงกันข้ามกลับพบว่า ประเทศรัสเซียมีอุบัติการณ์ของโรคมะเร็งปากมดลูกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากนโยบายการคัดกรองโรคมะเร็งปากมดลูกที่ไม่ครอบคลุม[8]

ประเทศไทยได้มีนโยบายการให้วัคซีน HPV ในเด็กนักเรียนหญิงไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยกรมควบคุมโรคเริ่มนำร่องการให้วัคซีน HPV ในเด็กหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อปี 2557 และในปี 2560 ได้ขยายการดำเนินงานให้วัคซีน HPV ทั่วประเทศ ต่อมาในปี 2562 ปัจจุบันการให้วัคซีน HPV ยังมีน้อย ไม่ครอบคลุมกลุ่มที่สมควรได้รับ เนื่องด้วยวัคซีนมีราคาค่อนข้างสูง หรือบางราย ได้รับวัคซีนเกินช่วงอายุที่กำหนดให้สมควรได้รับ ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการป้องกันมะเร็งปากมดลูก บางรายฉีดวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกแต่มีพฤติกรรมเสี่ยง [9]

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะพยาบาลมีบทบาทในการส่งเสริมสุขภาพของประชาชน จึงมีความสนใจและเห็นความสำคัญของการศึกษาความตั้งใจในการฉีดวัคซีนป้องกันเชื้อ HPV และศึกษาถึงปัจจัยทำนายความตั้งใจในการฉีดวัคซีนป้องกันเชื้อ HPV ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยข้อมูลที่ได้จะมีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางแผนในระดับนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งปากมดลูกในระยะแรก และการรณรงค์ส่งเสริมในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มเป้าหมายให้มารับบริการฉีดวัคซีน HPV ให้มีความครอบคลุมตามแผนเร่งรัดการฉีดวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกตามนโยบายมะเร็งครบวงจรต่อไป

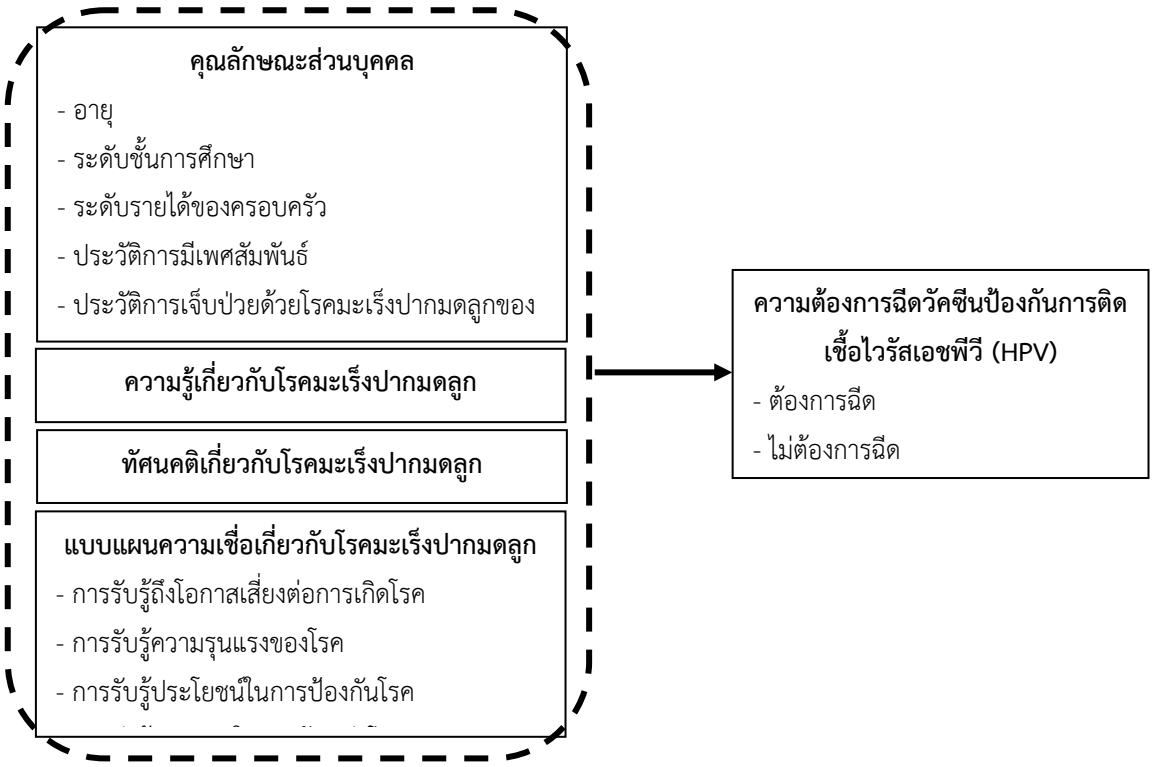
วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินระดับความรู้ ทัศนคติ และแบบแผนความเชื่อเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อศึกษาความต้องการฉีดวัคซีน HPV ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจรับวัคซีน HPV ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ประโยชน์

1. นำผลการวิจัยที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการเสนอจัดทำนโยบาย และการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการดำเนินงานรณรงค์การฉีดวัคซีน HPV เพื่อป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
2. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทั้งในโรงพยาบาล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนากลวิธีในการส่งเสริมให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร เข้ารับการการฉีดวัคซีน HPV เพื่อป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกให้มีความครอบคลุมเพิ่มมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมของผู้ที่สนใจศึกษาในประเด็นดังกล่าว และพัฒนาขยายขอบเขตไปยังประเด็นและกลุ่มเป้าหมายอื่นในการฉีดวัคซีน HPV เพื่อป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก และตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มอื่นๆต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย



ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) แบบศึกษาภาคตัดขวาง (Cross-sectional study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม, โรงเรียนสระหลวงพิทยาคม, โรงเรียนหัวดงรัฐชนูปถัมภ์, โรงเรียนวังกรดพิทยา และโรงเรียนเมธีพิทยา โดยมีจำนวนนักเรียน ทั้งสิ้น 1,520 คน คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการประมาณค่าเฉลี่ยของประชากรที่แน่นอน [10]

$$n = \frac{N\sigma^2 Z^2_{1-\alpha/2}}{d^2(N-1) + \sigma^2 Z^2_{1-\alpha/2}}$$

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้

N = ขนาดของประชากร

σ = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้จากการศึกษางานวิจัยของ สงกรานต์ เสือเถื่อน [11] ได้ศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการป้องกันมะเร็งปากมดลูก ในสตรีที่ไม่มารับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ เท่ากับ 0.58

$Z_{1-\alpha/2}$ = ค่ามาตรฐานใต้โค้งปกติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% = 1.96

d = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ยอมให้เกิดขึ้น ซึ่งในการศึกษา

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้จากสูตร เท่ากับ 388 คน เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนในขณะเก็บรวบรวมข้อมูลและลดปัญหาการตอบกลับของแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์หรือน้อยกว่าที่กำหนด หรือมีข้อมูลสูญหาย ซึ่งคาดว่าจะเกิดขึ้น ร้อยละ 10 ผู้วิจัยจึงปรับขนาดตัวอย่างใหม่เป็น 431 คน

เกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion criteria)

1. ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง
2. ยินดีเข้าร่วมในการศึกษาครั้งนี้

เกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria)

กลุ่มตัวอย่างรู้สึกไม่สบายใจในการตอบคำถาม และไม่ยินยอมให้ข้อมูล

เครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Survey questionnaires) โดยมีเนื้อหาในแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ ระดับชั้นการศึกษา ระดับรายได้ของครอบครัว ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ และประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกของบุคคลในครอบครัว

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก จำนวน 15 ข้อ ลักษณะของแบบ สอบถามเป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก คือ ใช่ ไม่ใช่ และ ไม่ทราบ โดยมีเกณฑ์การแบ่งคะแนนเป็น 4 ระดับ

ตอนที่ 3 ทัศนคติเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก จำนวน 10 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบ Likert scale มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ

ตอนที่ 4 แบบแผนความเชื่อเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก จำนวน 20 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบ Likert scale มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ

ตอนที่ 5 ความต้องการฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอชพีวี (HPV) จำนวน 6 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบ Check list ที่ให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว หรือหลายคำตอบ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content validity) โดยผู้วิจัยนำแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คำนวณค่าดัชนีสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ 0.91 ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) เพื่อหาความเชื่อมั่นค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach’s alpha coefficient ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล และหาค่าสถิติต่างๆ โดยมีรายละเอียดสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก ทัศนคติเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก แบบแผนความเชื่อเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก และความต้องการฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอชพีวี (HPV) ในกรณีเป็นข้อมูลแจงนับจะนำเสนอในรูปของตารางแจกแจงความถี่ และร้อยละ หากเป็นข้อมูลต่อเนื่อง จะนำเสนอเป็นค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่ถ้าข้อมูลมีการแจกแจงไม่ปกติ จะนำเสนอเป็นค่ามัธยฐาน ค่าสูงสุดและต่ำสุด

2) สถิติเชิงอนุมาน ใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกอย่างง่าย (Simple logistic regression) นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยค่า Adjusted odds ratio และ 95% Confidence interval ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการวิจัย

เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 420 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอตามวัตถุประสงค์ ประการแรก คือ ประเมินระดับความรู้ ทัศนคติ และแบบแผนความเชื่อเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก ประการที่สอง ศึกษาความต้องการฉีดวัคซีน HPV และประการสุดท้าย ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจรับวัคซีน HPV ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยมีดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 16-17 ปี จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 67.38 ระดับชั้นการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างกระจายในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 -6 รายได้ของครอบครัวโดยรวมต่อเดือน เฉลี่ย เท่ากับ 34,204.05 บาท โดยมีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 31,400 บาท มากที่สุด ร้อยละ 68.57 กลุ่มตัวอย่างเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 16.43 เมื่อสอบถามประวัติการเจ็บป่วยโรคมะเร็งปากมดลูกของบุคคลในครอบครัว พบว่า มีบุคคลในครอบครัวเคยเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูก เพียงร้อยละ 1.90 โดยมีผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนรายบุคลที่ได้คะแนนต่ำสุด ร้อยละ 0 สูงสุดได้คะแนน ร้อยละ 100 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก

รายการ	Mean	SD	การแปลผล
ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก	54.43	20.150	ความรู้ระดับปานกลาง
	Min : Max 0 : 100		

มีความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก ในประเด็นที่เกี่ยวกับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก สามารถลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งปากมดลูกได้ มากที่สุด ถึงร้อยละ 82.38 ส่วนประเด็นของวัดซีนสามารถป้องกันการเกิดโรคมะเร็งปากมดลูกได้แล้ว ยังสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ ได้ ได้แก่ หนองใน ซิฟิลิส เป็นประเด็นที่กลุ่มตัวอย่าง ยังไม่ทราบมากที่สุด โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามถูกต้อง เพียงร้อยละ 14.05

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก

รายการ	Mean	SD	การแปลผล
ทัศนคติเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก	3.59	.473	อยู่ในเกณฑ์มาก

ทัศนคติเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก อยู่ในเกณฑ์มาก มีค่าเฉลี่ยที่ 3.59 โดยไม่มีกลุ่มที่มีทัศนคติต่อโรคมะเร็งปากมดลูกอยู่ในระดับน้อยที่สุดเลย

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูกจำแนกรายด้าน

รายการ	Mean	SD	การแปลผล
การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็งปากมดลูก	3.50	.642	ระดับมาก
การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งปากมดลูก	3.70	.681	ระดับมาก
การรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก	4.05	.838	ระดับมาก
การรับรู้อุปสรรคการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก	3.58	.603	ระดับมาก
ภาพรวม	**3.71**	**.537**	**ระดับมาก**

จากตารางที่ 3 แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยที่ 3.71 โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.05 รองลงมา คือ การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งปากมดลูก มีค่าเฉลี่ย 3.70 การรับรู้อุปสรรคการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก มีค่าเฉลี่ย 3.58 และการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็งปากมดลูก น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.50 แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูกทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอชพีวี (HPV) ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV สูงถึงร้อยละ 95.00 โดยได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนผ่านทางโรงพยาบาลมากที่สุด ร้อยละ 67.62 ได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนผ่านทางหนังสือพิมพ์ และนิตยสาร น้อยที่สุด ร้อยละ 6.66 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV มานาน มากกว่า 1 ปี มากที่สุด ร้อยละ 62.86 โดยมีความสนใจที่จะฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV มากถึงร้อยละ 81.67 มีเพียงร้อยละ 18.33 ที่ไม่สนใจที่จะฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน ร้อยละ ความต้องการฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอชพีวี (HPV)

ความต้องการฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอชพีวี (HPV)	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านตัดสินใจที่จะฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV (วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก)		
สนใจที่จะฉีด	343	81.67
ไม่คิดที่จะฉีด	77	18.33

เมื่อสอบถามถึงเหตุผลของความต้องการฉีดหรือไม่คิดที่จะฉีดวัคซีน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สนใจจะฉีดวัคซีนป้องกันไวรัส HPV เพราะโรคมะเร็งปากมดลูกเป็นโรคร้ายแรง ร้อยละ 52.38 รองลงมา คือ ได้รับคำแนะนำจากโรงพยาบาล หรือแพทย์ หรือบุคลากรทางการแพทย์ ร้อยละ 43.57

เมื่อถามถึงเหตุผลที่จะไม่ฉีดวัคซีนป้องกันไวรัส HPV หรือยังไม่แน่ใจ เพราะอะไร พบว่า ส่วนใหญ่ฉีดวัคซีนป้องกันไวรัส HPV แล้ว ร้อยละ 33.09 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมา คือ ต้องการปรึกษาครอบครัวก่อน ร้อยละ 7.86

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอชพีวี โดยการวิเคราะห์ข้อมูลหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า มีเพียงระดับความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูกและการได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV เท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจที่จะฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก ทัศนคติ ความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก การได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีน HPV กับความต้องการฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอชพีวี

ปัจจัย	ความต้องการฉีดวัคซีน HPV	
	Chi-Square	Sig.
1. ระดับชั้น	.316	.854
2. รายได้ของครอบครัว	1.636	.802
3. การมีเพศสัมพันธ์	.211	.646
4. ประวัติการป่วยโรคมะเร็งปากมดลูกของบุคคลในครอบครัว	.373	.830
5. ระดับความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก	11.287	.010 **
6. ระดับทัศนคติเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก	1.070	.784
7. แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก	3.449	.327
8. การได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีน HPV	22.238	.000 **

และได้ทำการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.081 – 0.102 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 0.75 ถือได้ว่าไม่มีปัญหา Multicollinearity จึงนำปัจจัยดังกล่าว มาวิเคราะห์ Binary Logistic Regression Analysis อัตราเสี่ยง (Odds ratio: OR) และการประมาณค่าช่วงเชื่อมั่น 95% (Confidence Interval: CI) ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก กับการตัดสินใจที่จะฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV

	จำนวนตัวอย่าง	การตัดสินใจที่จะฉีดวัคซีน							
		สนใจที่จะฉีด		ไม่สนใจที่จะฉีด		Chi	95% CI for OR		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	p-value	OR	Lower	Upper
ความรู้	420	343	81.67	77	18.33	.010**			
ความรู้ระดับต่ำ	161	119	73.91	42	26.09				
ความรู้ปานกลาง	119	102	85.71	17	14.29		1.28	.45	3.64
ความรู้ระดับดี	113	100	88.50	13	11.50		.64	.21	1.92
ความรู้ระดับดีมาก	27	22	81.48	5	18.52		.56	.18	1.73

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูกของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจที่จะฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p= 0.010) โดยมีนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูกในระดับต่ำมากที่สุด ร้อยละ 73.91 เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการตัดสินใจที่จะฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV พบว่า นักเรียนหญิงที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูกในระดับปานกลาง มีโอกาสที่จะตัดสินใจที่ฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV มากกว่า นักเรียนหญิงที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูกในระดับต่ำ 1.28 เท่า (95% CI; 0.45-3.64)

แต่กลับพบว่า นักเรียนหญิงที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูกในระดับดี และดีมาก มีโอกาสที่จะตัดสินใจที่ฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV ลดลง ร้อยละ 36.00 และ ร้อยละ 44.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV กับการตัดสินใจที่จะฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV

	จำนวนตัวอย่าง	การตัดสินใจที่จะฉีดวัคซีน							
		สนใจที่จะฉีด		ไม่สนใจที่จะฉีด		Chi	95% CI for OR		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	p-value	OR	Lower	Upper
ข้อมูลข่าวสาร	420	343	81.67	77	18.33	.000**			
รู้จัก	399	334	83.71	65	16.29				
ไม่รู้จัก	21	9	42.86	12	57.14		.17	.07	.43

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจที่จะฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p=0.000) แต่กลับพบว่า นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV มีโอกาสที่จะตัดสินใจที่ฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV ลดลง ร้อยละ ร้อยละ 83 ดังตารางที่ 7

สรุปและอภิปรายผล

วัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอชพีวี (HPV) เป็นหนึ่งในมาตรการหลักสำหรับการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาความต้องการฉีดวัคซีน HPV และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ในการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ ระหว่าง 16-17 ปี มีความสนใจที่จะฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV มากถึงร้อยละ 81.67 อาจเนื่องมาจากวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกเป็นนโยบายใหม่ ที่ได้มีการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจัง ผ่านสื่อสารมวลชนในหลากหลายช่องทาง โดยได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV สูงถึงร้อยละ 95.00 และรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV มานานมากกว่า 1 ปีขึ้นไป สอดคล้องกับการศึกษาของ เชิญขวัญ ภุชฌงค์ และคณะ[12] ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาการรู้จักวัคซีนมาแล้ว 6 เดือน – 1 ปี ซึ่งการได้รับข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่จะได้รับข้อมูลมาจากโรงพยาบาล แพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์ และโทรทัศน์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV มีแนวโน้มความต้องการที่จะฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอชพีวีมากกว่ากลุ่มที่ไม่รู้จัก ซึ่งการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องอาจส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในความรู้ และวิทยาการสุขภาพใหม่ ๆ

ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก และการได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจที่จะฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สอดคล้องกับการศึกษาของ Amin Dawud และคณะ[13] รวมถึงการศึกษาของ Hailu และคณะ[14] ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับวัคซีน HPV ในวัยรุ่นหญิงของเอธิโอเปีย ที่พบว่าการมีความรู้ที่ดี มีทัศนคติเชิงบวก และการได้รับกำลังใจจากบุคลากรทางการแพทย์ ครู และผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการรับวัคซีน และความตระหนักรู้เกี่ยวกับไวรัส HPV และวัคซีนเป็นตัวทำนายการรับวัคซีน HPV เด็กผู้หญิงวัยรุ่นที่มีความตระหนักมีแนวโน้มที่จะรับการฉีดวัคซีน HPV มากกว่า 5 เท่า ในขณะที่เด็กผู้หญิงที่มีความรู้เกี่ยวกับ HPV วัคซีนมีโอกาสรับวัคซีน HPV มากกว่า 2 เท่า รวมถึงการศึกษาของ Phanida Juntasopeepun และคณะ[15] ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับวัคซีน HPV ในนักศึกษาของประเทศไทย ที่พบว่า ความรู้เกี่ยวกับ HPV และมะเร็งปากมดลูกมีความสัมพันธ์กับการยอมรับวัคซีน HPV ซึ่งชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มความเป็นไปได้ที่เพิ่มขึ้นของการฉีดวัคซีน HPV เมื่อความรู้เพิ่มขึ้น

ส่วนการได้รับข้อมูลข่าวสารหรือรู้จักวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจที่จะฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นั้น สอดคล้องกับการศึกษาของ บุษบา ศุภวัฒน์ธนบดี และคณะ[16] ที่ศึกษาความรู้และทัศนคติของสตรีต่อการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกและวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก พบว่า ประมาณสองในสามของกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 61.4) เคยได้ยินเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก และรู้ว่ามีวัคซีน HPV ซึ่งส่วนใหญ่ยอมรับวัคซีน HPV และรัตติยากร มาลาธรรมรัตน์[17] และสุจิตรา หัดรัดชัย[18] ที่พบว่าการรับรู้สถานการณ์การฉีดวัคซีน HPV เป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถใช้ทำนายความตั้งใจในการฉีดวัคซีน HPV ของเยาวชนชายรักชายได้ แต่ พรทิพย์ ชีวะพัฒน์ และกฤษณา พูลเพิ่ม[19] พบว่า นโยบายเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงวัคซีน HPV ยังเข้าไม่ถึงประชาชนทุกช่วงวัย ซึ่งอาจส่งผลต่อความตั้งใจในการฉีดวัคซีนในกลุ่มเยาวชนได้

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 33.09 ที่ไม่สนใจจะฉีดวัคซีน เพราะว่าฉีดวัคซีนป้องกันไวรัส HPV แล้ว เนื่องจากการเก็บข้อมูลในการวิจัยดังกล่าวอยู่ในช่วงการรณรงค์ของหน่วยบริการในการฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV ทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารและได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว ซึ่งอาจจะมีผลต่อการตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูก ประโยชน์ของวัคซีน HPV วิธีการการฉีดวัคซีน ตลอดจนข้อจำกัดของวัคซีน HPV กับเด็ก วัยรุ่น และผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองถือเป็นบุคคลสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจในการฉีดวัคซีน HPV และเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการฉีดวัคซีน

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสุขภาพแก่เยาวชน ได้แก่ โรงเรียนและหน่วยงานบริการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น ควรมีการให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเชื้อ HPV และวัคซีน HPV สอดแทรกในชุดความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1 พัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรคของการได้รับวัคซีน HPV ได้แก่ การศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติและความตระหนักในการฉีดวัคซีน HPV ของสตรีในวัยที่แตกต่างกัน รวมทั้งกลุ่มชายรักชาย ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและยังมีการศึกษาที่ไม่มากนัก

2 พัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมความตั้งใจในการรับวัคซีน HPV ของกลุ่มเยาวชน ทั้งในสถาบันการศึกษาและในกลุ่มที่มารับบริการที่คลินิกสุขภาพทางเพศ โดยเน้นการส่งเสริมให้มีการรับรู้ ทัศนคติที่ดี ความเชื่อในประโยชน์ของการฉีดวัคซีน HPV จากการรับรู้ถึงสถานการณ์การฉีดวัคซีน HPV

จริยธรรมการวิจัย

ผ่านการพิจารณาและรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร กระทรวงสาธารณสุข เลขที่โครงการวิจัย 2/2567 เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2567 เมื่ออาสาสมัครหรือกลุ่มตัวอย่าง รู้สึกไม่สบายใจและไม่เต็มใจที่จะตอบแบบสอบ ถามต่อ สามารถยุติการเข้าร่วมในการวิจัยได้ทุกขณะ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอบคุณ ดร.รุ่งโรจน์ เจศรีชัย ที่ให้คำแนะนำในการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ขอบพระคุณผู้บริหารโรงพยาบาลพิจิตร ทุกท่าน ที่ให้โอกาสได้ทำการศึกษาวิจัยนี้ และขอขอบคุณอาสาสมัครวิจัยทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization. Cervical cancer. [Internet]. Geneva: WHO; 2021. [cited 2023 November 12]. Available from https://www.who.int/health-topics/cervical-cancer#tab=ta
2. สถาบันมะเร็งแห่งชาติ. ทะเบียนมะเร็งระดับโรงพยาบาล พ.ศ. 2564. [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2566]. เข้าถึงได้จาก https://www.nci.go.th/e_book/hosbased_2564/index.html#p=1
3. International Agency for Research on Cancer. [Internet]. France: IARC; 2022. Estimated number of new cases from 2020 to 2040, Females, age [0-85+], Cervix uteri in Thailand. [cited 2023 November 12]. Available from https://gco.iarc.fr/tomorrow/en/dataviz/isotype?sexes =2&single_unit=500&cancers=23&populations=764& group_populations =1&multiple_populations=1&years=2040
4. World Health Organization. Comprehensive cervical cancer control: a guide to essential practice (2nd ed.). [Internet]. Geneva: WHO; 2014. [cited 2023 November 12]. Available from http://www.who.int/reproductivehealth/publications/%20cancers/cervical-cancer-guide/en/
5. สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. การควบคุมมะเร็งปากมดลูกที่ครอบคลุม แนวทางการปฏิบัติที่สำคัญ. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข; 2558.
6. Zhang X., Zeng Q., Cai W., & Ruan W. Trends of cervical cancer at global, regional, and national level: data from the Global Burden of Disease study 2019. BMC public health. 2021;21(1):894. doi: 10.1186/s12889-021-10907-5
7. Simms K.T., Steinberg J., Caruana M., Smith M.A., Lew J.B., Soerjomataram I., et al. Impact of scaled up human papillomavirus vaccination and cervical screening and the potential for global elimination of cervical cancer in 181 countries, 2020-99: a modelling study. The Lancet Oncology. 2019;20(3): 394–407.
8. Klemp Gjertsen M., Neilson A. R., & Freiesleben de Blasio B. Cost-Effectiveness of Human Papillomavirus (HPV) Vaccination in Norway. Knowledge Centre for the Health Service sat The Norwegian Institute of Public Health (NIPH). 2007.
9. พรทิพย์ ชีวะพัฒน์ และกฤษณา พูลเพิ่ม. วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก: สถานการณ์ปัจจุบันและบทบาทพยาบาล. วารสารพยาบาลสภากาชาดไทย. 2563;13(1):39-49.
10. Daniel, W. W. Biostatistics: A Foundation of Analysis in the Health Sciences (6th ed.). New York: John Wiley & Sons. 1995.
11. สงกรานต์ เสือเถื่อน, นงนุช โอบะ และอุมาพร ห่านรุ่งชโลทร. ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการป้องกันมะเร็งปากมดลูก ในสตรีที่ไม่มารับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก. วารสารการพยาบาลและสุขภาพ. 2662;13(3):80-93.

12. เชิญขวัญ ภุชฌงค์, ธีระ ศิริสมุด, วันดี กริชอนันต์, กาญจนาถ อุดมสุข, ศรีเพ็ญ ตันติเวสส และยศ ตีระวัฒนานนท์. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันการติดเชื้อ Human papillomavirus (HPV) ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ในประเทศไทยและผลต่อความรู้ ทัศนคติ และการตัดสิน ใจรับวัคซีนของสตรีกลุ่มเป้าหมาย. นนทบุรี: โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP); 2552.
13. Amin Dawud, Abeza Mitiku Kera, Desta Bekele, Desta Hiko, and Asrat Zewdie. Factors associated with uptake of human papillomavirus vaccination among adolescent girls in Mettu town, southwest Ethiopia: a school-based cross-sectional study. BMJ Open 13(11); 2023. doi: 10.1136/bmjopen-2023-071878
14. Hailu G., Wirtu D., Tesfaye T. et al. Human papillomavirus vaccine uptake and associated factors among adolescent girls in high schools of Nekemte city, Western Ethiopia, 2020. BMC Women's Health 23(560); 2023. doi: 10.1186/s12905-023-02702-8
15. Phanida Juntasopeepun, Natthawan Suwan, Yupin Phianmongkhol, Jatupol Srisomboon. Factors influencing acceptance of human papillomavirus vaccine among young female college students in Thailand. International Journal of Gynecology and Obstetrics. 2012;118(3):247-250.
16. บุษบา ศุภวัฒน์ธนบดี, วรพจน์ เชาวะวณิช, ธรรณพร กิตติสยาม, บุษบา วิริยะสิริเวช และศิริวรรณ ตั้งจิตกมล. ความรู้และทัศนคติของสตรีต่อการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกและวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก : การศึกษาภาคตัดขวาง. วชิรเวชสารและวารสารเวชศาสตร์เขตเมือง. 2563;64(4):263-274.
17. รัตติยากร มาลาธรรมรัตน์. ปัจจัยทำนายความตั้งใจในการฉีดวัคซีนเอชพีวีของกลุ่มเยาวชนชายรักชายจังหวัดชลบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา; 2564.
18. สุจิตรา หัดรัดชัย. ปัจจัยทำนายความตั้งใจในการฉีดวัคซีนป้องกันเชื้อ HPV ในชายรักชาย ที่มารับบริการสุขภาพทางเพศ [วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2562.
19. พรทิพย์ ชีวะพัฒน์ และกฤษณา พูลเพิ่ม. วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก: สถานการณ์ปัจจุบันและบทบาทพยาบาล. วารสารพยาบาลสภากาชาดไทย. 2563; 13(1): 39-49.